



PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul VII

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Octombrie 1962 . N. 77

Cu o splendoare fara precedent in istorie a inceput Conciliul Ecumenic

Roma, 11 Octombrie 1962
Roma întreaga participă astăzi la evenimentul grandios al deschiderii Conciliului Ecumenic Vatican II, care va fi desigur dominantă, pe plan spiritual, a veacului nostru.

Din centru și până în cea mai îndepărtată periferie Cetatea Eternă este pavată cu drapelul Italiei și ale Statului Vatican. Ferestrele și balcoanele caselor sunt împodobite cu coșuri și goblenuri pretioase, cu ghirlande de flori și cu lampioane care vor ilumina orasul în seara aceasta memorabilă.

O mulțime imensă așteaptă încă din primele ceasuri ale dimineții în piața Bazilicii Sfântului Petru trecerea cortegiului conciliar. Un cortegiu impresionant, fara precedent în istoria Bisericii, la care participă episcopatul întregii lumi catolice.

Un frează se propagă în imensa mulțime, de la incinta solemnă a pietii imbrățisată de inopunatoarea colonda a lui Madona, departe, în Via della Conciliazione, până la Ponte Sant'Angelo. Cortegiul și-a făcut apariția la Poarta de Bronz, precedat de grupul demnitarilor laici ai Sfântului Scaun în tinuta solemnă, și de capelanii pontificali. Urmează înalta ierarhie bisericească. Un spectacol unic prin splendoarea și sobrietatea sa. Cei 2.500 de episcopi reprezentând ecumenicitatea catolică: abaji, arhiepiscopi, patriarhi, cardinali (orientali în odăjdii și mitre de aur), toți în cape și mitre albe. Un adevărat fluviu alb care curge lent, solemn, prin vadul deschis cortegiului, în negrul compact al mulțimii în firmită de ceremonie.

Inchide cortegiul Sfântul Părinte Ioan XXIII purtat în "Sedia Gestatoria", binecuvântând mulțimea credincioșilor care aplaudă și aclamă frenetic. O emoție evidentă este întipărită pe fața ilustrului octogenar care o avut curajul să înfrunte istoria vremurilor noastre atât de frământată și de potrivnică manifestărilor spirituale, și energia de a duce la bun sfârșit, în mai puțin de trei ani, acest Conciliu Ecumenic chemat să se pronunțe asupra problemelor Bisericii în rap-

port cu evoluția și criza societății contemporane.

Intrând prin superba ușă a lui Filarete, ca să dea acces în nava centrală a Bazilicii, unde se ține Conciliul, cortegiul parcurge cei o sută de metri până la tronul papal instalat sub baldachinul lui Bernini.

La dreapta și la stânga tronului papal sunt tribunele ocupate de membrii corpului diplomatic și de misiunile extraordinare străine. În fața tribunei corpului diplomatic au luat loc președintele republicii italiene, Segni și președintele Consiliului de Miniștri, Fanfani. Alături, într-o lojă specială, marele Maestru al Ordinului Cavalerilor de Malta.

La stanga tronului papal se află și tribuna observatorilor delegați ai Bisericilor necatolice. De o parte și de alta a navei centrale, sunt tribunele cardinalilor și episcopilor, îmbrăcate în damasc roșu primele, în verde, celelalte.

Cum spuneam, sala Conciliului a fost amenajată în nava centrală a Bazilicii, izolată prin panouri drapate cu purpură și împodobite cu superbe goblenuri franceze din veacul al XV.

În fața tronului papal a fost înălțat un altar la care astăzi se va sluji sfânta slujba pentru invocarea Sfântului Duh asupra lucrărilor Conciliului și unde, pentru toată durata soborului, va fi expusă, pe un mic tron, acela care a servit acum nouăzeci de ani în primul Conciliu Vatican, Sfânta Evanghelie.

Sfântul Părinte urcă acum scările altarului și, cu capul descoperit, întonează imnul de invocare a Duhului Sfânt "Veni Creator Spiritus".

Slujba este celebrată de cardinalul Eugeniu Tisserant, Decanul Colegiului Apostolic.

Odată terminată slujba, cardinalul Tisserant ia loc pe tribună între ceilalți cardinali.

Incepe acum prima parte a adevăratei ședințe conciliare. Sfânta Evanghelie este așezată cu solemnitate de către secretarul general al Conciliului precedat de doișprezece purtători de



Procesiunea cu torțe în seara de 11 Octombrie 1962

candelabre pe tronul instalat pe altar. Are loc acum ceremonia vestimentației și imediat după aceea actul de supunere al ierarhilor bisericești față de Suveranul Pontif.

Promotorii Conciliului se ingenuchiază împreună cu sfântul Părinte, care recită Profesiunea de Credință.

Este unul din momentele cele mai solene ale ceremoniei, care restabilește, peste veacuri de sbuciumată istorie și de tragice desbinări, unitatea în credință a Bisericii afirmată de Conciliul de la Nicea.

Papa își reia locul pe tronul pontifical. Secretarul general al Conciliului, Mons. Pericle Felice, citește cu glas tare formula jurământului de credință pe care Părinții Conciliului o recită în genunchi, cu mâna pe piept.

Ritul continuă cu litanile sfinților, urmat de binecuvântarea papală pentru odnicia Conciliului.

Cardinalul diacon citește Evanghelia în latină, iar un diacon de rit oriental în grecește. Urmează o rugăciune din liturgia Bisericii răsăritene. În Sfârșit Papa Ioan XXIII se a-

drează celor prezenți, pronunțând discursul de deschidere a Conciliului.

Ceremonia se încheie cu binecuvântarea papală dată tuturor celor prezenți. Prima zi a Conciliului Vatican II s'a sfârșit. Emoția este încă întipărită pe fețele tuturor.

Un mesaj de speranță, de bună înțelegere și de pace a fost lansat omenirii întregi din acest centru de universală iradiază a unui creștinism cărui Conciliul acesta îi va da un non impuls de viață, a nouă strălucire.

Cuvântul Sfântului Părinte

Cu ocazia inaugurării Conciliului Ecumenic Vatican II Sfântul Părinte Ioan XXIII a pronunțat un mare discurs în limba latină, din care reprodusem câteva pasaje în traducere românească.

«Succesiunea celor douăzeci de Concilii Ecumenice celebrate în cursul istoriei sunt mărturia vitalității Bisericii Catolice», a spus Sfântul Părinte. Scopul convocării actualului Conciliu este acela de a «afirma încă odată continuitatea învățaturii Bisericii, ținând seamă de devierile, de exigențele și de oportunitățile epocii contemporane».

Oridecâte ori se intrunesc, Conciliile Ecumenice sunt celebrarea solemnă a unirii lui Christos cu Biserica sa, și de aceea ele favorizează o universală iradiere a adevărului, devin un îndreptar al vieții individuale, familiare și sociale.

Biserica trebuie să se înnoiască, a spus în esență Ioan XIII, dar rămâne neschimbată după două milenii valabilitate eternă a alternativei: «Cine nu e cu mine e împotriva mea».

«Marea problemă pusă lumii — a continuat Suveranul Pontif — rămâne neschimbată. Christos, în toată eternă sa strălucire, este în centrul istoriei și al vieții: oamenii sau sunt cu El și cu Biserica Lui, și atunci se bucură de lumina, de bunătatea, de ordinea și de pacea care emană din Biserica; sau sunt împotriva Lui Christos, și în mod deliberat împotriva Bisericii sale, cauzând confuzie, asprime în raporturile omenești și primejdii continue de războaie fratricide».

Sfântul Părinte și-a mărturisit apoi durerea pentru lipsa episcopilor din țările cu regim comunist de la Conciliu, spunând: «Vă mărturisim, iubii fii, durerea noastră adâncă pentru faptul că foarte mulți episcopi,

care ne sunt atât de dragi, ne fac astăzi să le simțim lipsa, deoarece zac în închisori din cauza fidelității lor față de Biserica și de Christos, sau sunt opriți să participe la Conciliu de alte piedeci; amintirea lor ne îndeamnă să înălțăm o caldă rugăciune la Dumnezeu.» Ioan XXIII a vorbit apoi despre scopul principal al acestui Conciliu, care este acela de a apăra și a pune în valoare adevărul, «deoarece este necesar ca Biserica să nu se îndepărteze de sfânta moștenire a adevărului primită de la Sfinții Părinți ai săi; dar în același timp ea trebuie să privească prezentul și noile forme de viață introduse în lumea modernă, care au deschis drumuri noi apostolatului catolic».

«De aceea, dacă Biserica nu a asistat inertă la admirabilul progres al descoperirilor genului omeneș, nu e mai puțin adevărat că a considerat aceste descoperiri în justa lor dimensiune; deși urmărește de aproape aceste evoluții, Biserica îi îndeamnă continu pe oameni să-și îndrepte privirile la Dumnezeu, izvor al înțelepciunii și al frumuseții».

Conciliul acesta vrea să transmită, pură și intactă, doctrina, fără atenuări sau false interpretări, care dealungul unui are de istorie de douăzeci de veacuri, în ciuda atator greutăți și potrivnicii, a devenit patrimoniul comun al tuturor oamenilor. Spiritul creștin catolic și apostolic din lumea întreagă așteaptă de la acest Conciliu o adâncire a doctrinei».

«Ună e esența vechei doctrine și alta formularea expresiei acestei doctrine», a spus Ioan XXIII vorbind despre nevoia de a adapta învățătura catolică la limbajul timpului nostru. Considerând poziția Bisericii catolice față de «erorile» gândirii omenești, Ioan XXIII a spus: Biserica s'a

opus totdeauna acestor erori; de multe ori le-a condamnat chiar, cu cea mai mare severitate. Totuși astăzi, Mireasa lui Christos preferă să recurgă la doctoria îndurării decât la aceea a severității; ea crede că este mai bine să înfrunte cu înțelegere problemele și nevoile timpului actual, arătând valabilitatea învățaturii sale, decât să le condamne».

Astăzi oamenii tind să condamne ei înșiși acele sisteme de viață care îl disprețuiesc pe Dumnezeu și legea sa, așa cum condamnă încrederea excesivă în progresele tehnicii, buna stare intemeiată exclusiv pe comoditățile vieții moderne. Ei se conving din ce în ce de înalta valoare a divinității persoanei omenești, de perfecționarea omului și de efortul pe care îl presupune această perfecționare. Experiența i-a învățat că violența impusă altora, puterea armelor și predominarea politică nu sunt cătuși de puțin favorabile unei soluții fericite a gravelor probleme care framântă omenirea.

«De aceea, Conciliul Ecumenic, înălțând făclia adevărului religios, vrea să se arate mamă iubitoare, îndurătoare, răbdătoare și plină de înțelegere și de bunăvoință către fiii despărții de ea».

Si mai departe: «Biserica nu oferă oamenilor de astăzi bogății trecătoare, nu le promite o fericire numai pământească, ci le împărtășește bucuriile îndurării cerești, care înălțându-i la demnitatea de fii ai lui Dumnezeu, constituie un ajutor și o tutelă valabilă pentru o viață mai omenească; își deschide izvoarele învățaturii sale, care permite oamenilor luminați de lumina lui Christos, să înțeleagă mai bine ceea ce ei sunt cu adevărat, demnitatea pe care o posedă, sfârșitul și sensul vieții lor. (Urmează în pag. II)



Cortegiul papal

Cuvantul Sfântului Părinte

Va vorbesc despre Conciliu



(Urmează din pag. 1)

În sfârșit, Sfântul Părinte a insistat asupra necesității ca acest Conciliu să promoveze unitatea familiei creștine. În sensul acesta « Biserica catolică va face tot ce-i va sta în putere pentru ca să se implinească marele mister al acelei uniții pe care Isus Christos a invocat-o în arzatoarea rugăciune adresată Tatălui ceres în preția jertfei sale ». O unitate care se prezintă sub trei aspecte: unitatea catolicilor între ei, care trebuie să se păstreze exempla-

ră; unitatea în rugăciune și în dorința arzătoare pe care o au creștinii despărțiți de Scaunul apostolic de a se uni cu noi; și în sfârșit unitatea în stima și respectul către Biserica catolică din partea acelor care aparțin unor religii încă ne-creștine ».

Incheindu-și cuvântarea, Sfântul Părinte s'a adresat Părinților Conciliului îndemnându-i la observarea scrupuloasă a unui spirit de concordie frățească, la « moderarea procedurilor » și la demnitatea discuțiilor.

miscellanea

« Vom avea un întreg film asupra Conciliului ».

Stirea a fost dată de « Institutul Luce », producătorul filmului « Marea Olimpiadă », care va realiza și acest documentar de vaste proporții, în care vor fi intercalate scene cu subiect inspirate de documente istorice, și care vor ilustra evenimentele care au determinat actualul Conciliu.

Regia filmului va fi încredințată lui Antonio Petrucci, în timp ce așternerea subiectului va fi lăsată scriitorului Diego Fabbri, ajutat de un grup de scriitori catolici din lumea întreagă, printre care Bruce Marshall, François Mauriac, Graham Greene și Daniel Rops.

Fazele Conciliului vor fi urmărite de o echipă de 20 operatori, înainturi și în afara Vaticanului.

Filmul va fi lucrat în « scope » și în culori.

La Florența, Părintele Ernesto Balducci a încheiat ciclul de conferințe asupra Conciliului promovate de primarul prof. La Pira, vorbind despre « ajutorul unei epoci noi ».

După ce a amintit transformările profunde suferite de societatea omenescă, transformări care acuză vizoratorul istoriei, și după ce s'a oprit asupra epocilor trecute, P. Balducci a spus:

Sfârșitul culturii europene ca cultură absolută a însemnat și sfârșitul filosofilor istoriei, a însemnat din aceleași motive, o nouă preponderanță a cercetării teologice asupra sensului istoriei.

Conciliul Vatican II va purta desigur semnul acestei realități, care este abia la începuturile sale, dar care va fi mîduva culturii creștine a viitoru-

lui apropiat, când raporturile dintre creștinism și "lume" vor fi din ce în ce mai puțin raporturi instituționale, care prin însăși natura lor favorizează o interpretare lumească a Bisericii, pentru a deveni raporturi între valori de natură deosebită, bogate într-o problemă care va viză mai curînd sufletul decât politica.

« Acțiunea Culturală Românească » din Buenos Aires, intrată în al șaselea an de activitate, își ține reuniunile sub auspiciile Bisericii Unite din capitala Argentinei, pastorită de Pătr. Dr. Ion Dan. Până în prezent au fost 98 de conferințe, cu colaborarea intelectualilor noștri cari trăiesc acolo. Ultima, aceea a D-lui Dr. Mihai Dimitriu, a tratat despre « Părinții spirituali ai veacului nostru: Pierre Teilhard de Chardin ».



În luna August pictorul român Stefan Eleutheriade a expus la Rio de Janeiro sub auspiciile Asociației Brasiliene pentru Libertatea Culturii o serie de pânze cu teme abstracte, ce i-au atras elogii și simpatia criticii. Echilibrul cromatic, sensul proporțiilor, un crescendo sau diminuendo ce stăruie în motivele pictate, îl înfățișează ca pe un muzician al penelului și un estét, călcînd pe urmele unor Zeising, Fechner sau Ghyka.

În cadrul emisiunilor închinare Conciliului Ecumenic Vatican II Radio-Televiziunea italiană a transmis un program televiziv intitulat: « 1962, anul Conciliului Ecumenic ».

Reproducem integral declarațiile făcute de trei mari personalități biscești care, în emisiunea din 7 Sept. 1962, au lămurit ascultătorilor ce este în esența sa un Conciliu Ecumenic și care sunt scopurile sale.

« Acest prim program dedicat Conciliului a fost deosebit de important, datorită participării Patriarhului ortodox Atenagora și a secretarului Conciliului mondial al Bisericilor de la Geneva, Visser't Hooft ».

Prima intervenție a fost aceea a cardinalului Agostino Bea, președintele Secretariatului pentru unirea creștinilor, care a spus:

« Vorbind despre semnificația și importanța Conciliului, vom începe de la sensul cel mai apropiat, adică de la ceea ce Conciliul reprezintă pentru însăși Biserica catolică. Însemnătatea Conciliului este relevată în primul rând de faptul că de 90 de ani nu se mai celebră un Conciliu. În aproape bimilenara istorie a Bisericii nu s'au ținut decât douăzeci de Concilii ecumenice. Privind lucrurile mai de aproape, ne întrebăm: ce scopuri urmărește Conciliul? Sfântul Părinte ne-a dat însărcinarea de a înnoi Biserica, de a-i restitui splendoarea formelor originare și de a o adapta necesităților vieții și societății de astăzi. Măsură și proporțiile acestei înnoiri și ajunări o putem avea considerînd tot lanțul de evenimente care s'au avut de la ultimul Conciliu (Vaticanul II) până astăzi, adică în acești 90 ani din urmă: câte transformări, câte progrese dar și câte regresuri morale și religioase! Câte schimbări de situații, de care Biserica trebuie să fie seamă în acțiunea sa; câte probleme acute, proprii perioadelor cruciale de tranziție, când omenirea încearcă să creeze noi structuri, își propune să atingă noi țeluri de care Biserica nu poate să se desintereseze, dar asupra cărora, dimpotrivă, în virtutea mandatului său, este chemată să-și spună cuvîntul! »

Cea mai mare dintre problemele acestea este fără îndoială unirea creștinilor. Cu ea raza importanței Conciliului se mărește considerabil. Problemele cruciale care agită lumea și primejdiile care o amenință acutizează în sufletul creștinilor sentimentul gravității desbinării acelor care cred în Christos, care au fost botezați și sunt nutriți de același Spirit pentru a forma un singur trup! Lumea, umanitatea ar trebui să recunoască toamă în unirea acelor care cred în Isus că El a fost trimis de Tatăl ceres, și ar trebui să caute în Christos soluția problemelor lor și mîntuirea. Acești eretici în Christos sunt însă despărțiți unii de alții în felul cel mai dureros cu putință, în sute de grupuri care se ceartă între ele, atunci când nu ajung chiar să se combată reciproc!

Conciliul Vatican II nu înțelege desigur să pună capăt acestei situații — și nici n'ar putea s'o facă — realizînd o unire imediată. El va putea însă pregăti o unire cu scadență îndepărtată, va putea să pregătească această unire, îmbunătățind în primul rând atmosfera de înțelegere, de adevărată dragoste între creștinii diferitelor confesiuni. Conciliul va putea să rezolve unele probleme care astăzi turbură raporturile reciproce, trezind în toți botezații întru Christos sentimentul datoriei, interesându-se de toți cei care cred în Christos în mod sincer și operant.

În felul acesta iată că am subliniat și importanța Conciliului pentru lumea de astăzi, pentru întreaga omenire.

Tinînd seamă de importanța Conciliului pentru toți creștinii, mai mult pentru omenirea întreagă, este de dorit ca interesul pe care anulul său l'a stîrnit nu numai printre catolici, ci și în rândurile creștinilor care aparțin confesiunilor ne-catolice și printre toți oamenii cu bună voință, să se concretizeze într-o rugăciune generală care să ceară ca Dumnezeu să binecuvînteze și să călăuzească această întrunire fără egal, pentru binele Bisericii Catolice și al tuturor creștinilor, al omenirii întregi ».

A apărut apoi pe ecran imaginea senină a Patriarhului ortodox de Constantinopol, Atenagora I, care a spus: « Acest anunț a provocat printre ortodocși o mișcare de simpatie față



de Biserica catolică, în special față de Ioan XXIII, nu numai datorită omeniei și simplității sale, dar și fiindcă el a accentuat în repetate rânduri funcția sa de episcop al Romei, de frate al tuturor episcopilor din univers, și fiindcă a convocat Conciliul independent de prerogativele de infailibilitate recunoscute Păpii de Conciliul Vatican I.

Rezervele conținute de unele comentarii, se referă mai ales la termenii întrebunțați când se vorbește despre ortodocși. Ei nu vor să fie numiți "frați despărțiți" nici să fie invitați să se întoarcă în casa părintească. Ortodocșii refuză să gîndească în termeni de capitulare, dar speră în reconcilierea celor două tradiții. Mulți dintre ei nădăjduesc că deși unitatea dogmatică este încă departe de a se realiza, să se poată curînd ajunge cel puțin la o colaborare, la un front unic al celor două Biserici.

Pentru ca lucrul acesta să se poată realiza trebuie să uităm neînțelegerile din trecut, trebuie să se renunțe la prozelitism, trebuie să căutăm să ne cunoaștem mai bine unii pe alții prin contacte frecvente și prin întâlniri, desvîltînd în felul acesta acea frăție universală voită de Christos ».

A fost apoi interelat doctorul Visser't Hooft, secretarul general al Conciliului ecumenic al Bisericilor de la Geneva. Domnia sa s'a oprit asupra reacțiilor provocate de anunțul Conciliului în cercurile protestante.

« Gama reacțiilor — a spus doctorul Hooft — a fost dintre cele mai variate: s'au avut reacții pozitive, așa cum s'au avut comentarii negative, reacții care trădau iluzii și reacții care lasă să se întrevadă o neîncredere de veche dată. Dar, în general, reacția protestanților a fost mai curînd pozitivă ».

Noi am considerat mai înainte de toate aspectele ecumenice ale acestui Conciliu; am căutat să ne dăm seama dacă între Biserica catolică romană și Bisericile care fac parte din Conciliul ecumenic ar putea exista o reală îmbunătățire a contactelor. Ne-am bucurat mai ales de creșterea Secretariatului pentru unirea creștinilor. Acest Secretariat înlesnește considerabil contactele între Biserica catolică romană și celelalte Biserici și a dovedit mult interes pentru cauza ecumenică, mai ales trimițînd observatori la marea întrunire de la Delhi. Ceea ce noi nădăjduim mai presus de orice, este ca acest Conciliu să facă tot ceea ce este posibil în împrejurările actuale pentru reluarea unui dialog adevărat între Roma și celelalte Biserici.

Dialogul acesta nu presupune cu necesitate acceptarea pozițiilor celorlalte Biserici; un dialog între catolici și celelalte confesiuni creștine înseamnă pur și simplu că părțile interesate se ascultă una pe alta, că pozițiile celorlalte Biserici sunt considerate cu toată seriozitatea și că în formularea marilor adevăruri de doctrină se ține

seamă, înainte de a lua o atitudine, și de ceea ce spun celelalte Biserici, fapt care elimină orice nou motiv de discordie între Biserici ».

Doctorul Visser't Hooft a definit apoi poziția Conciliului ecumenic de la Geneva față de Conciliul Vatican II.

« Conciliul ecumenic al Bisericilor este o organizație încă foarte tânără. După o perioadă de pregătire, Conciliul a fost întemeiat în 1948. El reprezintă organul de cooperare al unui grup de aproape două sute de Biserici din toate continentele și încearcă să creeze o adevărată solidaritate între Biserici și să facă ascultată vocea conștiinței creștine asupra marilor probleme ale timpului prezent: problema internațională — pace și dreptate — problema socială, problema libertății religioase pentru toți. Conciliul Bisericilor caută de asemenea să promoveze unitatea creștină, unitatea Bisericii. Și o face creînd raporturi strînse între Biserici, studiînd problemele capitale ale credinței și ale organizației eclesiale care despart încă Bisericile noastre. Poziția Conciliului nu este aceea a unui indiferentism doctrinar; dimpotrivă, fiecare Biserică membră poate și trebuie să reprezinte plenitudinea credinței sale. Nu este vorba de o vagă unitate federativă. La Delhi, în întrunirea noastră, noi am afirmat cu toții, și în mod cât se poate de clar, că unitatea trebuie să fie unitatea marilor afirmări doctrinare ale creștinismului. Dar în același timp noi credem că a sosit momentul unei lente îndrumări spre acest țel. La Delhi s'a avut o dată importantă în istoria Conciliului: au fost elaborate bazele acțiunii noastre. Noi am afirmat atunci că ne întîlnim în virtutea unei credințe comune în Christos, Dumnezeu și Mîntuitor, cum ne învață Sfânta Scriptură, și că încercăm să realizăm ceea ce fiecare din noi și-a propus să facă pentru slava lui Dumnezeu Tatăl, Fiului și Spiritului Sfînt ».

Există apoi un alt aspect al întrunirii de la Delhi care trebuie amintit, și anume că la Delhi noi am primit în sânul Conciliului multe alte Biserici, între care un mare număr de Biserici africane și multe Biserici ortodoxe. Printre ele și marea Biserică ortodoxă orientală a Rusiei. Noi suntem fericiți să avem printre noi aceste Biserici, deoarece în felul acesta întreaga ortodoxie răsăriteană este reprezentată în sânul organizației noastre. Și faptul acesta ne dă posibilitatea de a începe un dialog între Bisericile de origine orientală și cele de origine occidentală, un dialog extrem de important, dacă se consideră faptul că aceste Biserici au trăit până acum o viață destul de izolată cu privire la raporturile lor reciproce. Noi credem că a sosit timpul să se înceapă între Bisericile ortodoxe și celelalte Biserici membre ale organizației noastre un adevărat schimb de manifestări spirituale ».

O carte a profesorului

Enver Esenkova

Primum la redacție ultima lucrare a unui foarte distins profesor universitar turc, născut în România, care continuă să păstreze țării noastre calde și sincere sentimente. Autor al unor importante traduceri din literatura română, profesorul Enver Esenkova a publicat interesante studii și eseuri asupra culturii occidentale, insistînd asupra specialității sale de limbă și literatură franceză.

De astădată dedică un studiu aprofundat, susținut de o impresionantă bibliografie, formelor de revoluții. A-

nalizînd pe cea americană, franceză și ruso-comunistă, autorul legitimează oarecum dreptul la revoluție, citînd un paragraf din Constituția americană, cea mai democratică în materie, în care se consfințește dreptul de a răsturna un guvern ce oprimă, sau merge împotriva drepturilor naturale ale unei națiuni. Dacă însă o revoluție se transformă în tiranie, o alta, salutară, îi va pune capăt. Este ceea ce omenirea așteaptă dela viitoarea contrarevoluție rusă.